

Manifest en els 76 anys de la requisada dels Papers de Salamanca

28.1.2015

La Comissió de la Dignitat i els sotasignats

MANIFESTEM

Catalunya, des dels primers moments de la Transició, ha reivindicat la restitució dels documents de la Generalitat, ajuntaments, partits, sindicats, i a tota mena d'entitats i persones, requisats per l'organisme franquista de la DERD i la policia franquista des de la fi de la Guerra Civil. Aquests documents foren usats com a mitjà de tenir informació per a dur a terme la repressió en que es basà la dictadura franquista.

Després de la lluita popular, encapçalada per la Comissió de la Dignitat des del 2002, el 2005 es va dictar la Llei de Retorn en què es reconeixia el dret de Catalunya a recuperar aquells documents requisats i també els de les persones i entitats de la resta de l'Estat. Ara, a més de deu anys de ser aprovada la llei, l'Estat encara no ha complert la restitució.

L'estiu del 2013, en compliment de la Llei de Retorn, la comissió mixta Estat-Generalitat va acordar el conjunt de documents que havien de ser lliurats al govern de Catalunya. Una part ja estaven digitalitzats a la fi del mandat del govern socialista, l'any 2010. La resta es va acabar d'identificar i digitalitzar amb el govern del PP, l'estiu del 2013. En el darrer retorn del 4 de desembre de 2014 només en va arribar una petita part, amb la qual cosa el govern de l'Estat ha incomplert de nou la Llei, i un acord pres amb el consens dels dos governs. Un cop més l'Estat ha mostrat un menyspreu i una incomprensió de la necessitat de posar fi i reparar els actes de violència comesos per la dictadura.

El govern de l'Estat també ha incomplert el deure de restituir els documents requisats a la resta de l'Estat. No ha fet cap mena de publicitat d'aquest dret ni de les persones i entitats que tenien allí documents requisats. Incomprensiblement, ha negat el dret de recuperar els documents a les dues úniques famílies que ho han demanat, les de Gonçal de Reparaz i Angel Ossorio y Gallardo.

La Generalitat, com a Govern de Catalunya, en ser establerta el 1977, ja tenia el dret de recuperar tot el patrimoni que li havia estat requisat en ser dissolta per la dictadura. Un dret inherent a tota institució, el de posseir els béns propis i el propi arxiu.

L'Estat li nega també a la Generalitat la restitució dels documents d'Ordre Públic que hi ha al dipòsit de Salamanca, la documentació de Justícia i d'altres departaments del govern català que es van fer servir per a la Causa General, i la Biblioteca del Comissariat de l'esport de la Generalitat que s'han localitzat fins aquest moment.

Darrerament s'ha tingut coneixement que a l'Arxiu Militar d'Àvila es conserva un conjunt de documents de la Generalitat que es trobaven a la seu de París a la rue Pépinière 26, a l'exili, que van ser requisats per la Gestapo el juny de 1940 quan les forces nazis van ocupar aquella ciutat i que van lliurar a la policia franquista. Aquesta documentació també ha de ser restituïda a la Generalitat com la resta de documents seus que es puguin trobar en d'altres arxius de l'Estat.

En aquell mateix moment era detingut el president Lluís Companys que seria lliurat a Franco que el va afusellar el 15 d'octubre de 1940 ara farà 75 anys.

És inacceptable que l'Estat, a més d'incomplir el deure de restitució dels documents a la Generalitat, ara pretengui que es retorni al dipòsit de Salamanca els documents que no es puguin restituir als particulars i entitats catalanes a qui es va requisar.

La documentació dels particulars desapareguts per la repressió i de les entitats perseguides i suprimides per la dictadura és un patrimoni de Catalunya que ha de restar en els arxius catalans. El govern de Catalunya té la competència exclusiva de custodiar el patrimoni cultural i documental de Catalunya. Ha de restar a Catalunya també en compliment de la bona pràctica arxivística que considera més significatius els fons documentals quan estan més propers al territori on s'han produït, ja que són testimoni de la història d'aquella comunitat o poble.

Denunciem:

Que l'Estat espanyol, des de l'inici de la transició, ha incomplert el deure de reparar els abusos i crims comesos pel franquisme, entre els quals hi ha la requisita de documentació d'arxius institucionals i privats de Catalunya i de la resta de l'Estat i també els patrimonis materials dels particulars i entitats.

Que l'Estat ha incomplert la Llei de 2005 de retorn dels documents i especialment els determinats en els acords presos per la Comissió Mixta Estat-Generalitat, que s'han retingut, del que havia de ser el darrer retorn.

Exigim:

L'immediat retorn de tots els documents que manquen per retornar a Catalunya: tant els acordats per la Comissió Mixta de la llei de 2005, com la resta de documents requisats a institucions o particulars catalans, requisats a la fi de la guerra o en les accions policials durant el franquisme que es trobin en qualsevol arxiu estatal.

Que el retorn es faci sense cap mena d'entrebanc ni tràmit formal o temporal, en compliment del deure simple de restitució de béns requisats il·legalment per un estat dictatorial, tal com estableix l'informe del relator de l'ONU Pablo de Greif, de juliol del 2014.

Que la documentació catalana que no pugui ser restituïda a les entitats o persones privades resti, com a patrimoni documental històric de Catalunya, en mans de la Generalitat. Que és el Govern responsable del patrimoni cultural català, tant en el període republicà com des del seu restabliment el 1977.

Barcelona, 28 de gener de 2015.

Comissió de la Dignitat,

Joan Rigol. Expresident del Parlament de Catalunya.

Noam Chomsky. Professor del Massachusetts Institute of Technology (Estats Units).

Josep Fontana. Historiador i Professor Emèrit de la Universitat Pompeu Fabra.

Paul Preston. Professor del London School of Economics (Regne Unit).

Borja de Riquer. Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Carles Duarte. President del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

Joan Domènec Ros. President de l'Institut d'Estudis Catalans.

Terri Broch. Vidua de Carles Fontserè.
Eva Serra. Historiadora de la Universitat de Barcelona.
Josep Maria Vilajosana. Degà de la Facultat de Dret de la Universitat Pompeu Fabra.
Pilar Aymerich. Fotògrafa.
Joan Boadas. Arxiver i Director del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge.
Hilari Ragner. Historiador.
Colita. Fotògrafa.
Miquel Calçada. Periodista i Comissari dels Actes del 300 aniversari del 1714.
Joan Ramon Resina. Professor de la Universitat de Stanford (Estats Units).
Carles Boix. Professor de la Universitat de Princeton (Estats Units).
José M Murià. Historiador (Mèxic).
Teresa Carbajal. Exregidora de l'Ajuntament de Salamanca.
Salvador Cardús, Sociòleg. Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.
Sebastian Balfour. Professor Emèrit del London School of Economics (Regne Unit).
Tom Priestly. Professor Emèrit de la Universitat d'Alberta (Canadà).
Susan M. DiGiacomo. Professora de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.
Steven Hurst. Professor de la Universitat Metropolitana de Manchester (Regne Unit).
Carles Sales. Actor.
Carme Sansa. Actriu.
Thomas Harrington. Professor de Trinity College, Hartford (Estats Units).
Matthew Tree. Periodista i escriptor.
Ana Isabel Perez Cepeda. Professora de la Universitat de Salamanca.
Carmen Tejedor Gil. Professora de la Universitat de Salamanca
Juan-Ramón Muñoz Rico. Professor de la Universitat de Salamanca.
Henry Ettinghausen. Professor Emèrit de la Universitat de Southampton. (Regne Unit).
Guy Thomson. Professor Emèrit de la Universitat de Warwick. (Regne Unit).
Andrew Dowling. Professor de la Universitat de Cardiff. (País de Gal·les).
Assumpta Montellà. Historiadora.
Isona Passola. Presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català i productora de cinema.
Montserrat Armengou Martín. Directora de Documentals a TV3.
Joan Soler Gimenez. President de l'Associació d'Arxivers de Catalunya.
Anna Sallés. Professora de la Universitat Autònoma de Barcelona.
Til Stegmann. Professor de la Universitat de Frankfurt. (Alemanya).
Armand de Fluvià i Escorsa. Assessor d'Heràldica i Genealogia de Catalunya.
Pelai Pagès. Historiador de la Universitat de Barcelona.
Kerby A. Miller. Professor de la Universitat de Missouri (Estats Units).
Juan C. Ribas. Professor de la Universitat de Salamanca
Peter Gunther. Director de l'Associació Arxivers Progressistes (Estats Units).
Rita Marzoa. Periodista.
Mark Jenkins, Professor de la Universitat de Washington, Seattle (Estats Units).
William B. Watson. Professor de Massachusetts Institute of Technology (Estats Units).
Georg Kremnitz. Professor de la Universitat de Viena (Àustria).
David Blackburn. Professor a la Universitat de Vanderbilt (Estats Units).
Pere Gabriel. Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.
Wolfgang Fritz Haug. Professor de la Universitat de Berlin (Alemanya) .
William Outhwaite. Professor de la Universitat de Washington, Seattle (Estats Units).
Rafel Trueta. Professor de la Universitat de Mèxic (Mèxic).
Carles-Ulisses Moulines. Professor a la Universitat de Munic (Alemanya).
William Outhwaite. Professor de la Universitat de Newcastle (Regne Unit).
Pere Gabriel. Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.
Jordi Oliva i Llorens. Historiador.
Elisa Martí Lopez. Professora de la Universitat North-Western (Estats Units).
Thomas N. Bisson Lea. Professor Emèrit de la Universitat de Harvard (Estats Units).
Robert Whealey. Professor de la Universitat d'Ohio (Estats Units).
James Flynn. Professor Emèrit a la Universitat d'Ottago (Nova Zelanda).
Mtra. Helen L. de Guevara. Universidad de Guadalajara (Mèxic)
Jane W. Albrecht. Professora de la Universitat de Wake Forest (Estats Units).
Mtro. Rodolfo Gutiérrez Zermelo. Universidad de Guadalajara. (Mèxic)
Mtra. Arcelia Madera López. Radio Puerto Vallarta (Mèxic)

Dr. Armando González Escoto. Universidad del Valle de Atemajac (Mèxic)
Dra. Angélica Peregrina. Instituto Nacional de Antropología e Historia (Mèxic)
Dr. Agustín Vaca. El Colegio de Jalisco. (Mèxic)
Dra. Laura Cortés Sanabria. Instituto Mexicano del Seguro Social. (Mèxic)
Mtra. Maribel Miró. Universidad Autónoma de Querétaro. (Mèxic)
Mtro. Oscar García Carmona. Secretaria de Educación de Jalisco. (Mèxic)
Lic. Claudio Jiménez. Sociedad de Geografía y Estadística del estado de Jalisco. (Mèxic)
Lic. Ignacio Cadena. Fundación “La Petite France de Vallarta”. (Mèxic)
Mtra. Patricia Calleros Medina. Universidad de Guadalajara. (Mèxic)
Dr. Pablo Yankelevich . El Colegio de México. (Mèxic)
Lic. Jorge Alarcón Álvarez. Barra de abogados “Ignacio L. Vallarta”. (Mèxic)
Dra. Patricia Arias. Universidad de Guadalajara. (Mèxic)
Dr. David Piñera Ramírez. Universidad Autónoma de Baja California. (Mèxic)
Dra. Laura Casamitjana. Universidad Autónoma de Tamaulipas. (Mèxic)
Dr. Juan Antonio Rubia Corella. Universidad Autónoma de Sonora. (Mèxic)
Dr. Luis Ignacio Sáenz. Universidad Autónoma Metropolitana
Lic. Victor Lozano Montemayor. Seminario de Historia de Baja California. (Mèxic)
Dr. Pedro Luna Jiménez. Universidad Autónoma de Nayarit. (Mèxic)
Arq. Rafael Murià Vila. Universidad Autónoma de México. (Mèxic)
Mtra. Margarita Carbó. Investigador del INAH. (Mèxic)
Dr. Micheline Cariño Olvera. Universidad Autónoma de Baja California Sur. (Mèxic)
Dr. Israel Cabazos Garza. Cronista de Monterrey. (Mèxic)
Dr. Manuel Ceballos Ramírez. Colegio de la Frontera Norte. (Mèxic)
Arq. Murià Tuñón. Universidad de Guadalajara. (Mèxic)
Dr. Leonel Durán Solís. Instituto Nacional de Antropología e Historia. (Mèxic)
Arq. Ambrosio Guzmán. Universidad Autónoma de Puebla. (Mèxic)
Dr. Jesús Gómez Serrano. Universidad Autónoma de Aguascalientes. (Mèxic)
Dra. Lucila León. Universidad Autónoma de Baja California
Manuel Ramírez Fernández. Catedràtic de Microbiologia. Universitat d’Extremadura